

Lunes, 13 de abril 2015

Terres de l'Ebre

Un projecte Life estudia com reduir l'emissió de gasos d'efecte hivernacle en el conreu de l'arròs al delta de l'Ebre

L'IRTA i els sis organismes que impulsen la iniciativa Ebre-Admiclim proposaran mesures per frenar la subsidència a partir de dades recollides via satèl·lit

Terres de l'Ebre | 04/04/2015 - 10:04h

ACN

Per sorprendre que pugui semblar, els processos naturals dels arrossars i dels aiguamolls són generadors d'emissions "significatives" de gasos d'efecte hivernacle. Així ho constata el responsable del programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'IRTA, Carles Ibàñez, tot assenyalant la reducció dels nivells que alliberen a l'atmosfera un dels principals objectius del Projecte Life Ebre-Admiclim -que es va iniciar el juny del passat 2014 i s'allargarà fins juny de 2018-.

Són, sobretot, emissions de metà -tot i que també apareixen el diòxid de carboni i òxid nítrós-, generats pels llargs períodes d'inundació i anòxia amb la descomposició de la matèria orgànica. Aquesta situació converteix els arrossars en un dels principals focus d'alliberament d'aquest gas procedent de l'activitat humana. El repte dels impulsors del projecte és impulsar mesures de reducció que no afectin el rendiment del conreu, mitjançant el foment de "pràctiques" agronòmiques adequades.

"Al mateix que ens adaptem al canvi climàtic volem reduir les emissions introduint canvis en la gestió dels arrossars i dels nivells d'aigua", explica. Es barallen propostes per fomentar canvis en la gestió dels arrossars i dels nivells d'aigua que s'utilitzen per al conreu. Això, segons Ibàñez, permetria limitar considerablement les emissions i, de retruc, podria suposar incentius per als pagesos. "És bo perquè s'ataca la causa del canvi climàtic i el propietari pot acabar rebent compensacions si pot certificar la reducció de gasos", explica.

Com tots els processos que impulsen i acceleren el canvi climàtic, la qüestió de les emissions té una relació directa amb altres fenòmens preocupants per al futur del delta de l'Ebre i que també són objecte d'estudi per al projecte Life Ebre-Admiclim. De fet, com més gasos d'efecte hivernacle s'alliberen a l'atmosfera, més ràpidament s'incrementarà l'escalfament global del planeta: d'una banda, això disminuirà la producció dels arrossars però, sobretot, també farà pujar el nivell del mar i agreujar la subsidència -enfonsament- de la superfície deltaica, així com la salinització.

Si bé el problema de l'elevació del nivell del mar compta ja amb previsions més o menys precises per a les pròximes dècades -segons Ibàñez, s'estima un increment d'entre 3 i 4 mil·límetres anuals que s'acceleraran en les pròximes dècades-, la mesura de la subsidència no compta amb uns valors suficientment estimats en aquest cas concret, ateses les variacions registrades en diferents espais similars o dins la mateixa plataforma deltaica.

Amb aquest objectiu, el projecte Life Ebre-Admiclim treballa ja en la recollida de dades "molt exactes" gràcies a l'ús d'un satèl·lit de l'Agència Espacial Europea (ESA). Mitjançant reflectors que s'escamparan per les diferents zones de l'espai -n'hi ha mitja dotzena d'instal·lats i s'arribarà als vint- es podran aconseguir al llarg del temps mesures precises que permetin delimitar les zones més baixes "amb més problemes futurs d'inundabilitat i per al conreu de l'arròs" -fet que pot requerir el bombeig d'aigua i un increment de la salinització-.

Recuperació i injecció de sediments

"Podrem anticipar les zones prioritàries d'actuació", ha subratllat Ibàñez. Amb aquestes dades a la mà, els experts participants en la iniciativa treballen amb la idea, ja plantejada des de fa temps, de caracteritzar els sediments dels pantans i recuperar-los. Es duran a terme proves pilot d'injecció de petites quantitats als rius i als canals per "avaluar la capacitat de transport" i quantificar les aportacions. "No és una solució definitiva però és un treball previ necessari per al dia que es pugui autoritzar una prova pilot de traspàs dels sediments dels embassaments i recuperar-los", apunta el científic de l'IRTA.

Tot plegat, ha de permetre definir un paquet d'accions contra el canvi climàtic, un propi Pla d'Acció Climàtica del Deltà de